

Scenariusz lekcji

Temat lekcji: Usługi. Transport lądowy

Cele lekcji:

- określa znaczenie terminów usługi, komunikacja, transport, łączność
- wymienia nazwy usług zanikających i rozwijających się
- wymienia rodzaje usługi ze względu na przeznaczenie
- podaje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach ładunków i pasażerów.
- wyjaśnia znaczenie usług w tym transportu w funkcjonowaniu państwa
- rozróżnia rodzaje transportu lądowego
- opisuje na podstawie map i wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości i jakości sieci transportu lądowego (drogowego, kolejowego, przesyłowego)
- wskazuje na mapie główne linie transportu drogowego, samochodowego, przesyłowego
- podaje zalety i wady transportu samochodowego, kolejowego i przesyłowego

Czas trwania lekcji: 45 min.

Wykaz pomocy dydaktycznych:

- podręcznik,
- atlasy geograficzne,
- prezentacje multimedialne,
- ścienna mapa Polski,
- duże arkusze papieru,
- flamastry,
- zestawy zadań dla grup,
- materiały źródłowe,
- słowniki geograficzne,
- Świat w liczbach.

Metody pracy: operatywna (praca z mapą i materiałami źródłowymi), praca w grupach, pogadanka, dyskusja, burza mózgów, mapa mentalna.

Przebieg lekcji:

Lp.	Działanie nauczyciela	Treść instrukcji dla ucznia	Czas (min.)	Użyte materiały /pomoce
1	Przedstawia temat i cele lekcji		2	
2	Formułuje polecenie. Prezentuje slajd 1 termin „usługi”	Przypomnijcie /odczytajcie znaczenie terminu „usługi”	1	Słownik prezentacja
3	Formułuje polecenie. Prezentuje slajd 2 - Podział usług ze względu na przeznaczenie	Dokonajcie podziału usług biorąc pod uwagę ich przeznaczenie (rzeczowe, osobiste, społeczne)	2	Podręcznik prezentacja
4	Formułuje polecenie	Wymieńcie nazwy usług zanikających i rozwijających się	1	
5	Formułuje polecenie. Slajd 3 Wyjaśnienie terminu „komunikacja= transport+ łączność	Wyjaśnijcie znaczenie terminu „komunikacja” - najważniejszy dział usług.	1	Słownik prezentacja
6	Przedstawia informację na temat znaczenia usług oraz transportu w funkcjonowaniu każdego państwa		1	
7	Dokonuje podziału uczniów na 3 grupy. Rozdaje poszczególnym grupom zagadnienia. Określa czas na wykonanie zadań. Kontroluje pracę uczniów, wyjaśnia pojawiające się wątpliwości	Korzystając z atlasu geograficznego, podręcznika oraz dołączonych pomocy wykonajcie otrzymane zadania	18	Prezentacje tekst źródłowy podręcznik, atlasy

8	W trakcie prezentacji grup przedstawia: slajdy 4 – 10	Poproszę liderów grup o prezentację wyników pracy grup	15	
9	Ocenia pracę uczniów na lekcji		2	
10	Podaje i wyjaśnia pracę domową	Jaki rodzaj transportu lądowego należy rozwijać w Polsce? Odpowiedź na to pytanie zapisz w pliku i prześlij na platformę.	2	

Wybór literatury dla nauczyciela:

D. Szczypiński, M Wojtowicz, Planeta Nowa 3, Nowa Era 2010.

B. Dobosik, A. Hibszer, J Soja, Puls Ziemi 3 Nowa Era 2010.

J. Flis, Słownik szkolny. Terminy geograficzne, WSiP, Warszawa 1999.

R. Pisera, Nędza i rozpacz na szynach „Newsweek” nr 3/2004.

Aktywne metody kształcenia cz. II WOM Olsztyn 1996.

<http://www.wiking.edu.pl/article.php?id=311> (pobrano 9.05.2012).

Uwagi metodyczne dla nauczycieli dotyczące wykorzystania ICT:

Slajd1 – termin „Usługi” (Słownik szkolny .terminy geograficzne)

Slajd 2 – graf przedstawiający podział usług ze względu na przeznaczenie

Slajd 3 – wyjaśnienie terminu „komunikacja”

Slajd 4 – mapa gęstości dróg kołowych w Polsce

Slajd 5 – diagram słupkowy przedstawiający udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach ładunków i pasażerów

Slajd 6 – mapa głównych trasy tranzytowych w Polsce

Slajd 7 – mapa autostrad w Polsce i w Europie

Slajd 8 – mapa gęstość sieci kolejowej w Polsce

Slajd 9 – mapa głównych tras kolejowych w Polsce

slajd 10 – mapa głównych tras transportu przesyłowego

Zestawy zadań:

Grupa I

Transport samochodowy w Polsce

Wykonajcie poniższe zadania. Najważniejsze spostrzeżenia dotyczące transportu samochodowego zapiszcie w postaci mapy mentalnej na arkuszach papieru

1. Wymieńcie rodzaje dróg w Polsce

2. Scharakteryzujcie gęstość dróg w Polsce:

- a) które regiony (województwa charakteryzują się największą i najmniejszą gęstością dróg (slajd 4)
- b) podajcie przyczyny tego zróżnicowania

3. Jaki jest udział transportu samochodowego w przewozach ładunków i pasażerów (slajd 5)

4. Wymieńcie i pokażcie na mapie główne trasy tranzytowe w Polsce (slajd nr 6)

- trasa Berlin - Świecko – Poznań – Warszawa - Terespol
- Niemcy – Wrocław - GOP - Rzeszów - Medyka - Ukraina
- Czechy – Kudowa – Wrocław - Poznań - Gdańsk-Gdynia
- Czechy – Cieszyn - Katowice - Łódź -Toruń - Gdynia
- Słowacja – Chyżne - Kraków - Warszawa -Gdynia

5. Porównajcie sieć autostrad w Polsce z mapą autostrad w Europie. Wyciągnijcie wnioski.

6. Przeprowadźcie burzę mózgów na temat wad i zalet transportu samochodowego .

Źródła: mapa gęstości dróg kołowych (slajd 4), udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach ładunków i pasażerów (slajd 5)mapa główne trasy tranzytowe w Polsce (slajd 6) autostrady w Polsce (slajd7) atlas, podręcznik.

Grupa II

Transport kolejowy

Wykonajcie poniższe zadania. Najważniejsze spostrzeżenia dotyczące transportu kolejowego przedstawcie w postaci mapy mentalnej na arkuszach papieru

1. Scharakteryzujcie gęstość i jakość sieci kolejowej w Polsce.

a) Które regiony województwa charakteryzują się największą i najmniejszą gęstością linii kolejowych.

Podajcie przyczynę tych różnic.

b) jaki jest udział transportu kolejowego w przewozach ładunków i pasażerów (slajd 5)

2. Wymieńcie i pokażcie na mapie główne trasy kolejowe w Polsce (slajd 9)

- magistrala węglowa łącząca GOP z Portem w Gdyni
- Centralna Magistrala Węglowa (CMW) łącząca Warszawę z Krakowem i GOP
- LHS Linia Hutniczo -Szerokotorowa łącząca Ukrainę (Hrubieszów) z hutą Katowice (Dąbrowa Górnicza)
- Terespol-Kunowice obsługująca ruch wschód -zachód

3. Przeprowadźcie burzę mózgów na temat wad i zalet transportu kolejowego .

Źródła: Mapa gęstości sieci kolejowej w Polsce (slajd 8) główne trasy kolejowe w Polsce (slajd 9).

Tekst źródłowy: atlas, podręcznik.

Grupa III

Transport przesyłowy

Wykonajcie poniższe zadania. Najważniejsze spostrzeżenia dotyczące transportu przesyłowego przedstawcie w postaci mapy mentalnej na arkuszach papieru

1. Dokonajcie podziału transportu przesyłowego (ze względu na produkty, które się nim przesyła.

2. Wymieńcie trasy i pokażcie na mapie trasy najważniejszych:

- gazociągów (gazociąg Jamał)
- ropociągów (Przyjaźń)
- wodociągów zaopatrujących w wodę duże miasta np. Katowice, Łódź

3. Przeprowadźcie burzę mózgów na temat wad i zalet transportu przesyłowego.

Źródła: mapa głównych tras transportu przesyłowego (slajd 10) atlas, podręcznik.